

کسی که گشت امام مرا چرا نکشیم؟

خروش تاریخی ملت قدرشناس ایران در مراسم تاریخی نماز بر پیکر مطهر رهبر شهید انقلاب و اعضای شهید خانواده ایشان

مرا چکار به امضای نحس قاتل تو

بر پیکر مطهر قائد شهید امت و خانواده ایشان به امامت آیت الله سبحانی از مراجع عظام تقلید و با حضور میلیونی مردم، مسئولان و فرزندان رهبر شهید انقلاب اقامه شد.

دومین روز وداع با پیکر رهبر شهید انقلاب اسلامی و خانواده ایشان، صبح روز یکشنبه ۱۴ تیرماه، در شرایطی برگزار شد که حضور مردم در مصلاي امام خمینی (ره) نصابی تاریخی را ثبت کرد. نماز

جزئیات برنامه تشییع رهبر شهید در قم

بهنام جو استنادار قم روز گذشته با تشریح برنامه‌های پیش‌بینی شده برای مراسم تشییع پیکر مطهر رهبر شهید در قم اظهار کرد: برنامه‌های صبح روز سه‌شنبه ۱۶ تیرماه از ساعات ابتدایی روز و پس از اقامه نماز صبح آغاز می‌شود و نخستین بخش مراسم به برگزاری نماز اختصاص دارد.

وی با اشاره به نحوه استقرار شرکت‌کنندگان در این مراسم افزود: محل تجمع اولیه نمازگزاران در مسجد مقدس جمکران فضاهای پیرامونی آن از جمله پارکینگ‌ها تعیین شده است. استاندار قم ادامه داد: صفوف نماز از محدوده بلوار پیامبر اعظم (ص) و در جهت قبله شکل می‌گیرد و با ساماندهی جمعیت، فضای لازم برای اقامه نماز فراهم خواهد شد.

بیان کرد: زمان آغاز رسمی نماز بر اساس روند استقرار جمعیت تعیین می‌شود و هر زمان اطمینان حاصل شود که بخش عمده شرکت‌کنندگان در محل‌های پیش‌بینی شده مستقر شده‌اند و ورود جمعیت به مراحل پایانی رسیده است، نماز به صورت رسمی آغاز خواهد شد. بهنام جو گفت: پس از پایان نماز، پیکر مطهر رهبر شهید در مسیر تعیین شده به سمت بلوار پیامبر اعظم (ص) حرکت خواهد کرد تا مردم بتوانند در طول این مسیر نیز در آیین بدرقه و تشییع حضور داشته باشند. وی افزود: پیش از این نیز مسیر حرکت پیکر مطهر اعلام شده بود و برنامه‌ریزی‌ها به گونه‌ای انجام شده است که امکان حضور گسترده مردم در طول محور پیامبر اعظم (ص) فراهم باشد.

استاندار قم با تأکید بر ضرورت همراهی مردم در اجرای هرچه بهتر این مراسم اظهار کرد: تحقق برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده نیازمند همکاری و همراهی شرکت‌کنندگان است تا مسیر عبور خودروی حامل پیکر مطهر بدون وقفه و با سهولت لازم حفظ شود. وی خاطرنشان کرد: با همکاری مردم و رعایت نظم در طول مسیر، امکان برگزاری باشکوه این مراسم و حضور گسترده مردم در محور پیامبر اعظم (ص) فراهم خواهد شد و صحنه‌ای ماندگار از بدرقه رهبر شهید رقم خواهد خورد.

از جمله فرازهای شعر رسولی بود که با تکبیر نمازگزاران همراه شد.

**جدا ز هر جُرّانی است بحث قاتل تو
مرا چکار به امضای نحس قاتل تو
نمی‌کنیم در این انتقام کوتاهی
که زنده‌ایم فقط از برای خون‌خواهی
جهان نگاه کند تیغ انتقام اینجاست
و ملت نظر دیگر امام اینجاست**

تأکید سردار قآنی بر خونخواهی رهبر شهید
سردار قآنی فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در حاشیه این مراسم، طی سخنانی به یاد شهید امام خامنه‌ای گفت: امامی که یک عمر مجاهدت و مبارزه خالصانه داشته، باید عاقبت را خیر داشته باشد. وی با اشاره به برگزاری نماز بر پیکر امام شهید، این موضوع را غیرقابل باور دانست و افزود: محکومیم به اینکه خداوند تبارک و تعالی مقدر کرده و باید راضی به رضای الهی باشیم. سردار قآنی ادامه داد: اما از طرف دیگر، وقتی به این موضوع نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که امامی که یک عمر مبارزه خالصانه و مجاهدانه داشته، عاقبتش اینگونه باشد، بهترین حالت برای همه ماست. رهبر ما وقتی شهید می‌شود، مشخص است که ما چه مسیری را باید دنبال کنیم.

تأکید فرمانده ارتش بر انتقام

امیر سرلشکر حاتمی فرمانده ارتش ضمن تأکید بر ادامه مسیر امامین انقلاب، اعلام کرد که ملت ایران و نیروهای مسلح یقه کسانی که رهبر انقلاب را شهید کردند رارها خواهند کرد. وی با اشاره به راهی که امام خمینی ترسیم کرده‌اند، گفت: این راه، راه عزت، سربلندی، استقلال و افتخار است و ما در تلاش هستیم تا در این مسیر با قوت و قاطعیت ادامه دهیم. امیر حاتمی همچنین تأکید کرد که تمامی زمینه‌ها برای ادامه این مسیر فراهم شده و ملت ایران به پیگیری این موضوع ادامه خواهد داد. وی در پایان افزود: کسانی که این جنایت را انجام دادند باید بدانند که ما هرگز از پیگیری حقوق خود کوتاه نخواهیم آمد.

جعفر کاظمی

روزنامه‌نگار

در دومین روز این مراسم، حجج اسلام مصطفی، مسعود و میثم، فرزندان رهبر شهید انقلاب اسلامی، با حضور در مصلاي امام خمینی (ره) تهران، در مراسم وداع و اقامه نماز بر پیکر مطهر «آقای شهید ایران» و شهدای خانواده ایشان شرکت کردند. حضور فرزندان رهبر شهید در کنار پیکرهای مطهر شهدا و همراهی آنان با مردم عزادار در این آیین، اقامه این نماز که مورد توجه مراسم وداع در مصلاي امام خمینی (ره) بود.

نماز میت روز گذشته به دلیل اهمیت آن سه بار به ترتیب بر پیکر آقای شهید انقلاب، نماز دوم بر شهیده سیده بشری حسینی خامنه‌ای، شهید مصباح‌الهدی باقری و شهیده زهرا حداد‌عادل و نماز سوم بر پیکر زهرا محمدی گلپایگانی نوه ایشان خوانده شد. اقامه این نماز که یادآور خاطرات سالها اقامه نماز عید فطر به امامت رهبر شهید انقلاب در مصلاي امام خمینی (ره) تهران بود، موجی از حزن، غم و اندوه را برانگیخت. از ابتدای نماز تا پایان آن، مصلی تهران شاهد اشک و گریه نمازگزاران در فراق امام شهیدشان بود. قرائت نماز به فراز اللهم انا لانعلم منه الا خیرا... که رسید، بغض چند ماهه عزاداران قائد شهید شکست و سیلاب اشک از دیدگان مردم جاری شد.

از جمله نکات قابل توجه دیروز شعر خوانی محمد رسولی در جمع عزاداران مصلی بود.

**اگر چه در دل ماداغ آتشین هست
هزار شکر که امروز جانشینت هست
چه نایی که به نام و مرام خامنه‌ایست
هنوز رهبر ایران امام خامنه‌ایست**

و همچنین ابیاتی مانند:

**کسی که کشت امام مرا چرا نکشیم
که ننگ ماست اگر قاتل تو را نکشیم
از این به بعد کفن، جای جامه بر تن ماست
قسم به خون تو، قتل ترامپ گردن ماست**

شعام: این چند روز چشم‌تان را به ایران بدوزید

دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی در پیامی نوشت: این چند روز چشم‌تان را به ایران بدوزید. این همان ایرانی است که خیال می‌کردید چند روزه می‌توانید آن را از پا درآورید! در این پیام آمده است: این دریای خروشان جمعیت، حالا در وداع و تشییع رهبرشان دو شعار را فریاد می‌زنند: مقاومت در برابر دشمنان و انتقام خون رهبر شهید ایران.

یادداشت

از عمل‌گرایی تا خون‌فروشی

دکتر مهدی جمشیدی
عضو هیئت علمی دانشگاه

۱. مردمان مبعوث! به اصحاب سیاست عمل‌گرا اعتماد نکنید. اینان بر سر خون رهبر شهید، معامله کردند. فراموش نکردیم که بر تداوم شورای موقت رهبری اصرار می‌ورزیدند و به دنبال عادی‌سازی فقدان رهبر بودند. در طول ماه‌های گذشته، عامدانه و مودیانه، هرگز از خون‌خواهی و انتقام سخن نگفتند و آن سوی میز مذاکره با قاتلان رهبر شهید نشستند. رهبر حاضر در برابر اصرارها و دلایل آنها قانع نشد و در نهایت نیز تصریح کرد که علی‌الاصول، نظر دیگری دارد. این یعنی ایشان معتقد است راهی که اکنون طی می‌شود به سرانجام نخواهد رسید و از بنیان، خطاست. اصحاب سیاست، با وجود تأکیدات رهبر کنونی، نظر خود را ترجیح دادند و آن را حاکم کردند. در دوره رهبر شهید نیز ایشان تصریح کرد که دیگر نباید با آمریکا مذاکره کرد، اما شخص رئیس دولت، اصرار کرد و به راه خطای خویش رفت. اکنون رئیس دولت، باید شرم‌سار و سرافکنده باشد که چرا پس از جنگ دوازده روزه و با وجود مخالفت رهبر شهید، دوباره مسیر مذاکره را انتخاب کرد، اما هرگز چنین احساسی ندارد. این مذاکرات، ارسال پیام ضعف از سوی دولت ایران به آمریکا بود و سبب‌ساز شهادت رهبر گردید. بجاست که به رهبر شهید گفته شود: «السلام عليك يا قتيل المذاكرات». لیبرال‌های داخلی، دشمن را تهییج به حمله و به شهادت رساندن رهبر کردند. این، عاقبت تلخ استقرار حاکمان ضعیف در قدرت است. دولت ضعیف، مقدمه‌ساز تهاجم خارجی شد.

۲. سیاست عمل‌گرا در پی این است که با پایان یافتن مراسم تشییع در این هفته، بساط خیابان را برچیند و خونخواهی را به برنامه و تدبیر حواله بدهد و زمان گراف بخرد، اما در عمل، اقدامی نکند. اگر اراده و غیرت و حساسیتی وجود داشت، نیاز به تذکرو تنبیه مردم نبود، بلکه اینان خودشان سخن از انتقام می‌گفتند و بر آن تأکید می‌کردند. در یادداشت تفاهمی که نگاشتند، تعهد دادند که انتقام بگیرند، در حالی که می‌توانستند این پنجره را گشوده نگه دارند. در سیاست عمل‌گرا، هیچ صداقتی وجود ندارد و درباره همه چیز در چهارچوب دستگاه محاسباتی مادی، قضاوت می‌شود. اگر قصد اراده‌ای برای انتقام در میان بود، پاسخی قاطع به شهادت حاج قاسم داده می‌شد.

۳. همین که تشییع تمام شد و خیابان فروپاشید و اجتماعات مؤمنانه از دست رفت، سیاست عمل‌گرا نیز تعارف را کنار می‌گذارد و انتقام را به فتح قدس و مفاد تفاهم‌نامه و... فرومی‌کاهد. اینان حاضر نیستند برای آمریکا، هزینه گزاف تولید کنند. شخص رئیس دولت در دوره تهدید شدن رهبر شهید از سوی ترامپ، آشکارا گفت که انتقام از ترامپ در کار نیست و اکنون نیز کمترین صدایی از دولت در امتداد انتقام شنیده نمی‌شود. رئیس مجلس نیز که جوهر و هویت عمل‌گرایانه دارد، زندانه و زیرکانه، انتقام را به امور دیگر تقلیل می‌دهد. این یعنی سیاست کنونی، انقلابی نیست. شعام نیز برآیند این دو جریان سیاسی است و بدین جهت، محافظه‌کار و روبه‌عقب است و لیبرال‌های ایرانی از آن دفاع می‌کنند.

۴. می‌خواهند تشییع، عزا باشد، نه حماسه و بی‌درنگ نیز تمام شود و عادی‌سازی صورت بگیرد. می‌خواهند مؤمنان مبعوث، خشم و غضب و حرارت خویش را در این هفته فروبشاندند و جنگ را فراموش کنند و از انتقام درگذرند. وقتی رئیس دولت و رئیس مجلس، شعام را به ابزار چانه‌زنی در برابر رهبر تبدیل می‌کنند، و مجلس را به گونه‌ای بی‌سابقه و بی‌توجیه، به تعطیلی می‌کشانند، و حتی لفظ انتقام را بر زبان نمی‌آورند، و به صورتی تحقیرآمیز به میز مذاکره با قاتلان رهبر شهید بازمی‌گردند، یعنی بی‌اصول و عمل‌گرا و فاقد خط قرمز هستند. نباید فریب چنین سیاستی که با صداقت، بیگانه است را خورد. این سیاست، معطوف به آمریکا است و مذاکره، دست نمی‌کشد. هر چه که بشود، باز اینان به مذاکره روی می‌آورند. حاصل مذاکرات و تفاهم اخیر نیز عیان است؛ تعهدی تحقق نیافته و آمریکا توانسته با گشودن تنگه هرمز، اقتصاد بحران‌زده‌اش را نجات بدهد و مقدمات حمله بعدی را فراهم نماید؛ این یعنی خسارت محض. مسئولیت مستقیم این تجربه تلخ، بر عهده رئیس دولت و رئیس مجلس است. افسوس که جمهوری اسلامی به یک الیگارش دو نفری تقلیل یافته است. در اینجا و اکنون، رسالت تاریخی بر عهده مؤمنان مبعوث است؛ آری، باید به پا خاست، و اما برای خون‌خواهی و تغییر عملی و دگرگون کردن سیاست انفعالی به سیاست انقلابی. این سیاست، منفعل است نه مبعوث، خطابه خوان است نه به خط زن، محافظه‌کار است نه انقلابی، مذاکره‌ای است نه مقاومتی، خودمختار است نه ولایتی. با نسل دوم برجامیان روبرو هستیم.

از تهران تا مدیترانه؛ چگونه «محور مقاومت» ایران را به بازیگر تعیین کننده غرب آسیا تبدیل کرد؟

محور مقاومت منطقه‌ای و جهانی؛ مهم‌ترین میراث خامنه‌ای شهید

محسن فرهمند

روزنامه‌نگار

اگر قرار باشد از میان همه دستاوردهای ۳۶ ساله شهید آیت‌الله‌عظمی سید علی خامنه‌ای در عرصه سیاست خارجی تنها یک میراث راهبردی انتخاب شود، بی‌تردید باید به شکل‌گیری «محور مقاومت» اشاره کرد؛ شبکه‌ای از بازیگران منطقه‌ای که نه تنها معادلات امنیتی غرب آسیا را تغییر داد، بلکه نفوذ راهبردی ایران را صدها کیلومتر فراتر از مرزهای جغرافیایی کشور تثبیت کرد. سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران در دوران رهبری شهید آیت‌الله‌عظمی سید علی خامنه‌ای تنها بر پایه دیپلماسی رسمی تعریف نشد، بلکه بر تلفیق قدرت

سیاسی، امنیتی، فرهنگی و مردمی در منطقه غرب آسیا و جهان استوار بود. مهم‌ترین محصول این نگاه، شکل‌گیری و تکامل «محور مقاومت» بود؛ راهبردی که امروز حتی بسیاری از اندیشکده‌ها و تحلیلگران غربی نیز آن را مهم‌ترین عامل افزایش قدرت ایران می‌دانند.

در دهه‌های گذشته، رسانه‌ها و مراکز مطالعاتی آمریکایی بارها از افزایش نفوذ منطقه‌ای جمهوری اسلامی با تعبیری مانند «بازگشت ایران به جایگاه تاریخی خود»، «احیای نفوذ امپراتوری ایران» یا «ظهور یک قدرت منطقه‌ای بی‌رقیب» یاد کردند. هرچند ایران پس از انقلاب اسلامی هیچ‌گاه هدفی برای توسعه سرزمینی و کشورگشایی نداشته و ندارد، اما واقعیت این است که توانست نفوذ سیاسی و راهبردی خود را از سواحل مدیترانه تا دریای سرخ و از عراق تا لبنان، فلسطین و یمن گسترش دهد؛ نفوذی که نه بر اشغال سرزمین، بلکه بر پیوندهای اعتقادی، سیاسی و امنیتی استوار شد. این دستاورد حاصل یک تصمیم مقطعی نبود، بلکه نتیجه راهبردی بود که طی سه دهه با صبر، برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری سیاسی دنبال شد. در این نگاه، امنیت ایران دیگر صرفاً در مرزهای جغرافیایی تعریف نمی‌شد، بلکه عمق راهبردی کشور در بیرون از مرزها شکل می‌گرفت؛ جایی که تهدیدها باید پیش از رسیدن به مرزهای ایران مهار می‌شدند.

نقطه تمایز این راهبرد آن بود که مقاومت از مجموعه‌ای از گروه‌های پراکنده به یک «جبهه» تبدیل شد. خود رهبرانقلاب نیز بارها تأکید کرده‌اند که اهمیت اصلی، ایجاد یک جبهه واحد است؛ زیرا همان گونه که طرف مقابل با ائتلاف عمل می‌کند، جبهه مقاومت نیز باید دارای هویت، هماهنگی و قدرت جمعی باشد. بر همین اساس، نقش شهید سپهبد حاج قاسم سلیمانی نیز در چارچوب همین راهبرد معنا پیدا می‌کند؛ فرمانده‌ای که مأموریت اصلی‌اش نه صرفاً مقابله با داعش و حتی اسرائیل، بلکه احیا، تقویت و سازمان‌دهی جبهه مقاومت بود.

در منظومه فکری شهید آیت‌الله‌خامنه‌ای، مقاومت صرفاً یک واکنش نظامی در برابر رژیم صهیونیستی نیست. مقاومت، الگویی برای مقابله با نظام سلطه و نفوذ قدرت‌های استکباری است. از همین رو، ایشان بارها تأکید کرده‌اند که مقاومت محدود به فلسطین یا لبنان نیست، بلکه یک فرهنگ، یک منطق و یک شیوه حکمرانی در برابر سلطه‌طلبی است که می‌تواند در هر نقطه‌ای از جهان الهام‌بخش ملت‌ها باشد. ایشان معتقد بودند تشکیل جمهوری اسلامی فرصت تاریخی بزرگی برای دنیای اسلام ایجاد کرد و جبهه مقاومت محصول همین فرصت است؛ جبهه‌ای که پس از عملیات «طوفان الاقصی» بیش از هر زمان دیگری توان واقعی خود را آشکار کرد و محاسبات آمریکا، رژیم صهیونیستی و بسیاری از بازیگران منطقه را تغییر داد. از نگاه ایشان، جنگ غزه نشان داد که قدرت مقاومت بسیار فراتر از برآوردهای غربی است و همین مسئله،

نگاهی به گزارش شبکه CGTN چین از ابعاد سیاسی یک تشییع تاریخی

صف‌بندی تازه جهان از خیابان‌های تهران آغاز شد

تشییع یکی از بزرگترین رهبران سیاسی و مذهبی تاریخ معاصر جهان، و انبوه استقبال مردمی‌ای که تاکنون از آن شده، چیزی نیست که به‌آسانی از چشم هر تحلیل‌گر تیزبین و موجهی دور بماند؛ خاصه آن که این تشییع، از نظر ابعاد مردمی و نماد‌های سیاسی‌ش، پیام‌های روشنی نیز دارد. به همین مناسبت، شبکه جهانی تلویزیون چین، در تحلیلی به بررسی این تشییع و ابعاد آن پرداخته است که بخش‌هایی از آن را می‌خوانیم.

احسان میرباقری

روزنامه‌نگار

طریق شبکه‌های مذهبی و سیاسی است؛ حتی اگر انزوای رسمی دیپلماتیک آن به‌طور کامل برطرف نشده باشد.

او گفت حضور کشورهای غیرغربی نشان داد تلاش‌ها برای منزوی کردن ایران به

نتیجه مورد نظر خود نرسیده است و به تداوم تعامل کشورهایی خارج از بلوک غرب و توانایی ایران برای حفظ روابط در محیط بین‌المللی چندقطبی‌تر اشاره کرد.

تشییع رهبر شهادت‌آمیز و نمادین انقلاب به باور وانگ جین، دلالت‌هایی بسیار بیش از مسئله داخلی دارد «پویایی‌های منطقه‌ای نیز به گونه‌ای تغییر کرده‌اند که این تشییع را به چیزی فراتر از یک لحظه سیاسی داخلی تبدیل می‌کند. در سال‌های اخیر، کشورهای خلیج فارس روندی محتاطانه برای نزدیکی دوباره به ایران در پیش گرفته‌اند؛ از جمله توافق ایران و عربستان در سال ۲۰۲۳ با میانجی‌گری چین، در حالی که چندین دولت منطقه‌ای ثبات اقتصادی و کاهش تنش را بر رویایی ترجیح داده‌اند.

یکی از بزرگترین نمادهای این تلاش برای نزدیکی به ایران، از نگاه چینی‌ها، رابطه با سعودی و حضور فرستادگان این کشور است «این تشییع به یکی از نخستین گردهمایی‌های مهم دیپلماتیک پس از درگیری تبدیل شد و تصویری از چگونگی مدیریت روابط دولت‌های منطقه با تهران ارائه داد. در میان حاضران برجسته این مراسم، ولید الخریجی،

معاون وزیر خارجه عربستان سعودی، نیز حضور داشت؛ حضوری که برخی رسانه‌ها آن را غیرمنتظره توصیف کردند، آن هم پس از آنکه پادشاهی سنی مذهب سعودی در جریان درگیری آمریکا و اسرائیل با تهران بارها هدف حملات هوایی ایران قرار گرفت. تحلیلگران می‌گویند حضور الخریجی نشان داد که روند نزدیکی عربستان و ایران تا حد زیادی پابرجا مانده است و کشورهای خلیج فارس همچنان، با وجود تشدیدهای نظامی اخیر، ثبات و گفت‌وگورا در اولویت قرار می‌دهند. وانگ گفت: «این تحولات بازتاب دهنده تغییری گسترده‌تر به سوی دیپلماسی عمل‌گرایانه در خاورمیانه است؛ جایی که کشورها به‌طور فزاینده‌ای می‌کوشند روابط خود را متوازن کنند، نه اینکه صرفاً با واشنگتن همسو شوند.»

به باور این شبکه چینی، در نهایت تشییع رهبر شهید انقلاب دلالت‌های داخلی نیز داشت «این تشییع برای سیاست داخلی ایران نیزوزن نمادین داشته است؛ زیرا در لحظه انتقال رهبری، تصویری از تداوم ارائه می‌دهد و در عین حال انسجام در درون تشکیلات روحانی شیعه و شبکه‌های متحد آن را نشان می‌دهد.»

خبر کوتاه

انتصاب مجدد حجت‌الاسلام اژه‌ای به ریاست قوه قضائیه

حضرت آیت‌الله‌سیدمجتبی خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در حکمی، حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای را بار دیگر به عنوان رئیس قوه‌ی قضائیه منصوب کردند. متن حکم رهبر انقلاب اسلامی به این شرح است:

بسم‌الله الرحمن الرحیم

جناب حجت‌الاسلام والمسلمین آقای محسنی اژه‌ای دامت توفیقاته

با قدردانی از تلاش‌های ارزشمند و صادقانه‌ی جنابعالی، به استناد اصل یکصد و پنجاه و هفتم قانون اساسی، جنابعالی را به ریاست قوه‌ی قضائیه منصوب میکنم.

مجموعه مطالبات مطرح شده از سوی قائد شهیدمان اعلی‌الله مقامه‌الشریف و نکات مذکور در پیام هفتم تیرماه ۱۴۰۵ اینجانب، راهگشای تحول، شکوفایی و دستیابی به قوه‌ی قضائیه‌ی مطلوب است.

امیدوارم با همت مضاعف جنابعالی و قضات شریف و همکاران ارجمندتان در دستگاه قضایی و دعای سرورمان عجل‌الله تعالی فرجه‌الشریف، ملت بزرگوار ایران از نتایج آن بهره‌مند شوند.

سیدمجتبی حسینی خامنه‌ای

۱۳/تیر/۱۴۰۵

شیخ عیسی قاسم: امام شهید

خامنه‌ای «مردی از مردان آخرت» بود
برجسته‌ترین مرجع دینی بحرین، همزمان با آغاز مراسم وداع با پیکر رهبر شهید انقلاب اسلامی، در بیانیه‌ای مفصل با تجلیل از شخصیت آیت‌الله‌سید علی خامنه‌ای، وی را «مردی از مردان آخرت» و از بزرگ‌ترین رهبران دینی و سیاسی جهان اسلام توصیف و تأکید کرد که مسیر جمهوری اسلامی ایران با رهبری آیت‌الله‌سیدمجتبی خامنه‌ای ادامه خواهد یافت.

تئاتر در نگاه آقای شهید

محمد قربانی
روزنامه‌نگار

مرور سخنان رهبر شهید درباره هنرهای نمایشی، تصویری روشن از جایگاه تئاتر در منظومه فکری ایشان ارائه می‌دهد. جایگاهی که تئاتر را ابزاری اثرگذار برای انتقال مفاهیم انسانی، اخلاقی و دینی می‌داند. تأکید محوری در بیانات ایشان آن است که تئاتر می‌تواند «مفاهیم حقیقی اسلام» را به شکلی قابل فهم، ملموس و اثرگذار بیان کند؛ زیرا رابطه مستقیم بازیگر و تماشاگر، امکان انتقال تجربه انسانی را بیش از سینما فراهم می‌سازد.

ایشان در یکی از سخنرانی‌هایشان با یادآوری یک تجربه شخصی از اجرای تئاتر زندگی حضرت ایوب در حسینه، تئاتر را رسانه‌ای می‌دانند که می‌تواند لایه‌های معنایی عمیق متون دینی را برای مخاطب روشن‌تر کند. از نگاه ایشان، مشکل بخشی از جریان تئاتر ایران «زبان مبهم و سمبلیک بی‌جهت» یا تولیدات «لغو و بیهوده» است و لازم است گروه‌های هنری به سمت روایت‌های روشن، گویا و انسانی حرکت کنند.

در کنار این نگاه کارکردی، آیت‌الله‌خامنه‌ای بر شکل‌گیری «تئاتر اسلامی» نیز تأکید دارد؛ مفهومی که آن را معادل حضور مستقیم نمادهای دینی نمی‌گیرد، بلکه اسلامی بودن را در «محتوا، جهت‌گیری اخلاقی و عدالت‌محور» می‌داند. از نظر ایشان، هنر دینی الزماً بیان داستان‌های دینی نیست، بلکه هنر منتقل‌کننده عدالت، مسئولیت‌پذیری و ارزش‌های انسانی می‌تواند کاملاً دینی تلقی شود، حتی اگر هیچ واژه یا نماد مذهبی در آن دیده نشود. همزمان با تأکید بر آزادی در هنر، رهبر شهید انقلاب از ضرورت «مراقبت فرهنگی» نیز سخن گفته‌اند. در دیدارهای گوناگون، ایشان هشدار داده‌اند که برخی نمایش‌ها ممکن است به باورهای نسل جوان «آسیب» بزنند و دستگاه‌های فرهنگی باید در برابر آثاری که با مبانی انقلاب و دین «مغایرت جدی» دارند، تصمیم‌گیر فعال باشند. یعنی «آزادندیشی» باید با «پرهیز از ولنکاری فرهنگی» همراه باشد.

در مجموع، تئاتر از منظر آقای شهید ایران هنری اثرگذار، تربیتی و معنابخش است؛ هنری که می‌تواند نقش مهمی در سلامت فرهنگی جامعه داشته باشد و برای تحقق این نقش، نیازمند هدایت محتوایی، مراقبت نهادی و ارتقای جایگاه هنرمند مسلمان است.

از حضور شش ساعته در لوکیشن «محمد رسول الله» تا دیدارهای دوره‌ای با نسل‌های مختلف فیلم‌سازان، روایتی از رابطه کم‌سابقه رهبر شهید انقلاب با هنرهای نمایشی

مردی که پشت دوربین ایستاد:
نگاه ویژه «آقا» به سینما و تلویزیون

و حتی سفر به لوکیشن‌های فیلم‌برداری، این باور را به رفتاری ملموس تبدیل کرد. از دیدار تاریخی بهمن ۱۳۷۳ با چهره‌های شناخته‌شده سینمای ایران تا حضور شش ساعته در شهرک سینمایی «پیامبر اعظم» در آبان ۱۳۹۱، ردی از یک سلیقه فرهنگی مشخص را دنبال می‌کند.

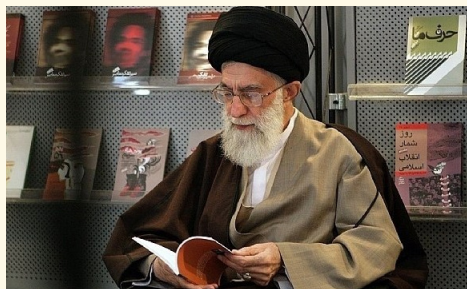
در میان علما و مراجع تقلید، کمتر کسی به اندازه رهبر شهید انقلاب، آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای، برای سینما و تلویزیون وقت و اعتبار گذاشت. او نه تنها هنر هفتم را نیازی جدی برای کشور می‌دانست، بلکه با حضور مستقیم در جلسات نمایش فیلم، دیدار با نسل‌های متفاوت فیلم‌سازان

مسعود حنیفی
روزنامه‌نگار

بود؛ از جمله با دیدار از پشت صحنه سریال «مریم مقدس» ساخته شهریار بحرانی. مجموع این رفتارها تصویری می‌سازد که با کلیشه رایج از مواجهه روحانیت با هنرهای نمایشی فاصله دارد. نمونه گویای دیگر از این نگاه، اجرای فیلم «مارمولک» ساخته کمال تبریزی بود. این فیلم که در سال ۱۳۸۲ روی پرده رفت، به دلیل طنزی که در آن نسبت به ظاهر و پوشش روحانیت به کار رفته بود، با مخالفت گسترده بخشی از علما و مقامات روبه‌رو و پس از چند روز اکران، از سینماها پائین کشیده شد. در همان روزهای پرتلاطم، رهبر شهید انقلاب برخلاف جو غالب در میان روحانیون، نه تنها مانع نمایش فیلم نشد، بلکه در دیدارهایی با اهالی سینما صریحاً از آن دفاع کرد و از علمای منتقد خواست به جای اعتراض، از فیلم استقبال کنند؛ چراکه به باور ایشان، مارمولک تصویری بود که نشان می‌داد برخی به ناحق جامعه روحانیت بر تن می‌کنند.

به گفته تهیه‌کننده فیلم، امام خامنه‌ای شهید، پیش از نمایش عمومی هم نظر مثبتی به اثر داشت و حتی با درخواست وزارت وقت ارشاد برای اعمال اصلاحات و تغییر نام فیلم مخالفت کرده بود. آنچه از مجموع این دیدارها و مواضع برمی‌آید، تصویری از رهبری است که برخلاف تصور رایج از فاصله حوزه و هنر، سینما و تلویزیون را نه تهدید، بلکه سرمایه‌ای برای کشور می‌دید و در بزنگاه‌های حساس، با شجاعت از آن پشتیبانی کرد. همین نگاه روشن و اعتماد به ظرفیت هنرمندان بود که به بسیاری از تولیدات ماندگار سینمای ایران مجال ادامه راه داد و امروز، در میان سوگ اهالی فرهنگ و هنر برای رهبر شهید انقلاب، به عنوان یکی از میراث‌های ارزشمند دوران او یاد می‌شود.

۱۳۹۶ بازمی‌گردد؛ زمانی که دکتر موسی نجفی روایت کرد در دیداری با رهبر انقلاب، ایشان درباره کتاب «صلحی که همه صلح‌ها را بر باد داد» پرس‌وجو کردند؛ اثری که آن زمان به تازگی به فارسی ترجمه شده بود و دکتر نجفی از آن اطلاعی نداشت! این پرسش، نشان‌دهنده رصد مستمر رهبر انقلاب بر تازه‌ترین آثار تأثیرگذار حوزه تاریخ و سیاست بود. کتاب «صلحی که همه صلح‌ها را بر باد داد» با واکاوی فروپاشی امپراتوری عثمانی و ترسیم ریشه‌های بحران‌های امروز غرب آسیا، یکی از مهم‌ترین منابع برای فهم تحولات منطقه به شمار می‌رود. این ماجرا نشان می‌دهد رهبر شهید انقلاب، مطالعه را نه یک عادت شخصی، بلکه ضرورتی راهبردی برای شناخت دقیق تاریخ، فهم ریشه حوادث و تصمیم‌گیری آگاهانه می‌دانستند؛ نگاهی که اهمیت کتاب را در منظومه فکری ایشان به خوبی آشکار می‌کند.

اشراف رهبر شهید انقلاب به کتاب و جریان‌های فکری، تنها به توصیه همگانی برای مطالعه محدود نمی‌شد؛ ایشان خود از دقیق‌ترین مخاطبان آثار مهم تاریخی و سیاسی بودند. یکی از نمونه‌های قابل توجه این اشراف، به دی‌ماه

تلفن:

۰۲۱-۸۸۴۹۹۳۷۲

کدپستی:

۱۵۹۸۹۷۵۷۱۵

صاحب امتیاز:

محسن منصوری

مدیر مسئول:

حمیدرضا بیانی

آدرس: خ شهید قزنی خ شاداد پلاک ۲۲ واحد پنج
چاپخانه: صمیم

nobonyadonline nobonyadonline

n o b o n y a d o n l i n e . i r

یادداشت

وقتی «آقای شهید» از
موسیقی فاخر غرب گفت!سعید مصباح
روزنامه‌نگار

یکی از نکات کمتر شنیده‌شده در نگاه فرهنگی رهبر شهید انقلاب، مواجهه ایشان با موسیقی کلاسیک غرب بود؛ مواجهه‌ای که نشان می‌داد قضاوت ایشان درباره هنر، هرگز از جنس ساده‌انگاری شرق و غرب نبود. در دیداری با کارکنان صداوسیما، سخنانی از ایشان بیان شد که بعدها بازتاب گسترده‌ای در محافل فرهنگی یافت. ایشان با وجود آنکه صریحاً خود را «به طور طبیعی از جمله آدم‌های غرب‌ستیز» معرفی کردند، بی‌درنگ افزودند که موسیقی فاخر غرب انسان را مبهوت می‌کند. این اعتراف، از زبان کسی که مواضع سیاسی‌اش نسبت به تمدن غرب برای همه روشن بود، اهمیت ویژه‌ای دارد؛ چراکه نشان می‌دهد امام جامعه شیعی-اسلامی میان نقد نظام سیاسی و اقتصادی غرب از یک سو، و قدردانی از دستاوردهای هنری بشریت از سوی دیگر، مرز روشنی قائل بود.

در همان سخنان، ایشان به تاریخ موسیقی در غرب اشاره کردند و بیان کردند که موسیقی در آن دیار، در دوره‌هایی توانسته یک ملت را نجات دهد یا یک جریان فکری را به مسیر درست هدایت کند. این تعبیر نشان می‌دهد که از نگاه ایشان، موسیقی صرفاً ابزار سرگرمی یا خطر اخلاقی نبود، بلکه می‌توانست نقشی تاریخی و حتی نجات‌بخش در سرنوشت جامعه ایفا کند؛ نگاهی که فراتر از رویکردهای رایج و ساده به مقوله هنر است.

از منظر تحلیلی، این بخش از دیدگاه رهبر شهید انقلاب می‌تواند پاسخی به این پرسش رایج باشد که آیا مخالفت فقهی با برخی گونه‌های موسیقی، به معنای بی‌اعتنایی به ظرفیت هنری این رشته است یا نه. پاسخ ایشان روشن است: آنچه در نگاه فقهی مورد نقد قرار می‌گیرد، کارکرد لهوی و مبتذل موسیقی است، نه اصل هنر موسیقی؛ و وقتی همین هنر در قالب فاخرو اندیشمندانه‌اش ظاهر شود، حتی در تمدنی که از منظر سیاسی مورد نقد است، شایسته تحسین و اعتراف صریح خواهد بود. چنین موضع‌گیری، تصویری از یک رهبر دینی ترسیم می‌کند که میان تعصب فرهنگی و بسته‌ذهنی از یک سو، و انصاف در قضاوت هنری از سوی دیگر، انصاف را برگزیده است؛ رویکردی که کمتر در میان مواضع رایج نسبت به غرب دیده می‌شود و به همین دلیل هم شنیدنش برای بسیاری تازگی داشت.